

Likwidacja straży gminnych?

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: piątek, 16, listopad 2018 17:57

Marcin Maksymiuk

Odśloni: 2321

Do Sejmu trafił projekt ustawy o uchyleniu ustawy o strażach gminnych oraz o zmianie innych ustaw. Celem projektowanej ustawy jest likwidacja straży gminnej (miejskiej) i przejęcie jej kompetencji w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego przez Policję.

Straż gminna (miejska) jest samorządową umundurowaną formacją, która może zostać utworzona do ochrony porządku publicznego na terenie gminy. Powołanie straży gminnych (miejskich) jest fakultatywną kompetencją rady gminy (miasta). Straże gminne (miejskie) zaczęły powstawać na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Wówczas zakres ich działalności regulowała ustawa z dnia 9 kwietnia 1990 r. o Policji.

Obecnie strażom gminnym (miejskim) dedykowana jest ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych. Straż gminna (miejska) funkcjonuje obecnie w 488 gminach (co oznacza, że jest obecna w ok. 19% gmin). Począwszy od 2012 r. liczba oddziałów straży gminnych i miejskich systematycznie spada. W związku z powyższym eksperci do spraw bezpieczeństwa sformułowali tezę o dwóch „falach likwidacji straży”. Pierwsza była spowodowana przyjętą w lipcu 2015 r. ustawą odbierającą straży prawo do używania fotoradarów. W jej efekcie – według danych MSWiA – w 2016 r. liczba mandatów nałożonych przez strażników spadła o połowę w porównaniu do roku poprzedniego. Ich łączna wartość wyniosła 57,7 mln zł, co oznacza spadek o dwie trzecie. W ocenie projektodawców straż miejska jest formacją, której formuła istnienia się wyczerpała. W powszechnej opinii obywateli straż nie spełnia oczekiwań w zakresie zapewnienia porządku i bezpieczeństwa, zwłaszcza w kontekście wysokich kosztów jej funkcjonowania. Mimo, że w wielu miastach straż działa już nawet trzecią dekadę to formacja ta cieszy się niewielkim zaufaniem społecznym, a jej funkcjonowanie jest przedmiotem licznych negatywnych komentarzy ze strony mieszkańców. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest stosunkowo duża ilość kompromitujących wpadek i nadużyć straży, wynikających z niskiego poziomu kompetencji i wyszkolenia części osób zatrudnionych w straży. Straż nie jest postrzegana jako formacja przyjazna obywatelom, zajmująca się dbaniem o ich bezpieczeństwo, ale formacja o charakterze represyjnym, zajmująca się gnębieniem mieszkańców.

Projektodawcy proponują, aby kompetencje straży gminnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego przejęła Policja. Projekt ustawy umożliwi strażnikom gminnym podjęcie służby w Policji – w służbie prewencyjnej. Będzie to możliwe po przejściu postępowania weryfikacyjnego przed specjalnymi komisjami, działającymi przy poszczególnych wojewódzkich komendach Policji. Postępowania będą miały na celu sprawdzenie czy na podstawie dotychczasowego przebiegu pracy poszczególni strażnicy nadają się do podjęcia służby w Policji. W wyniku postępowania zostanie określony także zakres testów i sprawdzeń, jakie poszczególni strażnicy będą musieli przejść, aby móc podjąć służbę w Policji. Taka procedura pozwoli na wzmocnienie kadrowe Policji, która boryka się obecnie z problemami personalnymi i jednocześnie pozwoli na uniknięcie automatyzmu. Dla strażników możliwość służby w Policji powinna być atrakcyjną perspektywą, ze względu na generalnie wyższe płace, większe przywileje, wyższy prestiż i dalszą możliwość rozwoju zawodowego. Strażnikom, którzy nie przejdą pozytywnie weryfikacji lub nie będą zainteresowani służbą w Policji będą przysługiwały odprawy pieniężne